

Y2024-01 Äkäslompolo Samenvatting

In Äkäslompolo (Kolari) ontstond er op 13.2.2024 een brand in een hostel. Het hostelgebouw werd door de brand verwoest en van de 28 personen die in het hostel verbleven, zijn er drie overleden, toen ze in het brandende gebouw bleven.

De groep van een reisorganisator had de voorafgaande avond een noorderlichttochtje gemaakt, waarbij een kampvuur werd aangelegd. De resten van het kampvuur werden uit de natuur meegenomen in een plastic bak die op het einde van het tochtje in de onverwarmde bergplaats van het hostelgebouw werd geplaatst. De bak vatte 's nachts vuur en het vuur verspreidde zich vlug in de structuur en het buitenoppervlak van het gebouw. De brand had de tijd gehad om zich ver te ontwikkelen, vooraleer die binnen het gebouw werd opgemerkt.

Het gebouw werd in de jaren 1950 gebouwd met de bedoeling erin te wonen, maar door de jaren heen veranderde het gebruiksdoeleinde ervan meer en meer van woning naar logeeraccommodatie. De lokalen werden dienovereenkomstig gewijzigd met een uitbreiding van de oppervlakte van de lokalen en met een wijziging van de kamerindeling. Er is echter niet bij alle wijzigingen rekening gehouden met het risico voor de veiligheid van personen en de mogelijkheid om de verblijfsruimten op de bovenverdieping veilig te verlaten werd ten gevolge van de wijzigingen aanzienlijk verkleind.

De autoriteiten hebben geen rekening gehouden met de vereisten voor brandveiligheid. Bij de behandeling van de bouwvergunning is er geen grondige beoordeling gedaan van de effecten van de wijzigingen op de veiligheid van personen. Het gebouw was evenmin een voorwerp geworden van regelmatige controle door de reddingsautoriteiten, omdat de gegevens over het gebruiksdoeleinde van het gebouw foutief waren in het systeem voor brandveiligheidscontroles en de correctheid van de aantekeningen niet systematisch werd gecontroleerd. Informatie over de wijzigingen in de hotelactiviteit is niet volledig doorgegeven van de gezondheidsautoriteiten naar de reddingsdiensten.

De risico's van noorderlichttochtjes worden als gering beoordeeld en een vergunning door autoriteiten is niet vereist. De veiligheid van de activiteiten hangt af van het risicobeheer van de dienstverlener zelf. Voor het veiligheidsbeheer van de aanbieders van activiteiten is er materiaal beschikbaar, maar dat bereikt niet altijd de aanbieders van activiteiten met een klein risico.

Het vlot gezamenlijk optreden van de autoriteiten bij ongevallen wordt geaccentueerd in dunbevolkte gebieden. Ongevallen met een groot aantal toeristen vereisen het opstellen en oefenen van plannen. Er waren geen plannen voor gezamenlijk optreden bij dit ongeval.

Als gevolg van de gebeurtenis was er nood aan psychosociale ondersteuning na de acute fase. Er was geen planning voor steunverlening en het is niet gelukt de verantwoordelijkheid voor het organiseren van crisisopvang over te dragen naar de gezondheidszorg.

Onnettomuustutkintakeskus, de Finse autoriteit voor het onderzoek van ongevallen, beveelt het volgende aan:

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), de Finse autoriteit voor veiligheid en chemicaliën die verantwoordelijk is voor het toezicht op de aanbieders van activiteiten, vernieuwt het geheel van regelgeving voor het veiligheidsbeheer van de aanbieders van activiteiten en belevenissen, zodat die de mogelijkheden creëert om ook de veiligheid van activiteiten met een gering risico te garanderen. Verder moet worden verzekerd dat de informatie ook de buitenlandse actoren bereikt.
- Het Finse Ministerie van Binnenlandse Zaken zorgt ervoor dat de regionale reddingsautoriteiten actuele informatie over hotelactiviteiten in gebouwen krijgen zodat ze hun controles gericht kunnen uitvoeren.
- Metsähallitus, het Finse Bestuur voor bossen, ontwikkelt gelijkvormige, doelmatige en veilige gebruiken voor de behandeling van as, in het bijzonder bij ecotoerisme.